

UMUT-UMUTSUZLUK

Serap PARLAR KILIÇ¹

“

Konu Başlıkları

1. Giriş
2. Umut (Ümit) ve Umutsuzluk (Ümitsizlik) Kavramı
3. Umutsuzluk Nedenleri
4. Umut ve Boyutları
5. Umut Çeşitleri
6. Umut ile İlgili Teoriler
7. Farklı Disiplinlerde Umut ve Umutsuzluk
8. Umut ve Etik İlişkisi
9. Umut-Umutsuzluk ve Hemşirelik
10. Umut-Umutsuzluk ile İlgili Ölçüm Araçlarına Örnekler
11. Umutsuzluğun Ortaya Çıkmasını ve Tekrarlamasını Önlemek İçin Hemşirelik Girişimleri
12. Umutsuzluk ile İlgili Hemşirelik Tanısı ve Hemşirelik Uygulamaları
13. Örnek Vaka
14. Umut ve Umutsuzlukla İlgili Dernekler, Kitap, Dergi, Atasözleri ve Deyimler
15. Özet Noktalar
16. Kaynaklar

”

“

Öğrenim Hedefleri

- ✓ Ümit-ümitsizlik kavramını tanımlayabilir
- ✓ Umutsuzluğun nedenlerini açıklayabilir
- ✓ Umut teorilerini açıklayabilir
- ✓ Kavramın diğer disiplinlerde ele alınışı hakkında tartışabilir
- ✓ Umut ve umutsuzluk kavramının hemşirelik ile ilişkisini açıklayabilir
- ✓ Umutsuzluğun ortaya çıkmasını ve tekrarlamasını önlemek için hemşirelik girişimlerini tartışabilir

”

“

‘Dünyada yapılmış olan her şey umutla yapılmıştır’.

Martin Luther King

”

Temel Kavramlar

Umut, Umutsuzluk, Çaresizlik, Umut Teorileri, Umutsuzluk ve hemşirelik, Umutun boyutları

¹ Prof. Dr., İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, serap.parlar27@gmail.com

KAYNAKLAR

- Nazir T. Pozitif psikoloji ve umut. <https://ojs.ihu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12154/1267/Thseen%20Nazir.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, Erişim tarihi: 06.06.2021. s:365-393.
- Ağır MS. Yaşam kalitesi, değerler ve umut-umutsuzluk. *Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 2017; 11: 84-103.
- Oğuztürk Ö, Akça F, Şahin G. Üniversite öğrencilerinde umutsuzluk düzeyi ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkinin bazı değişkenler üzerinden incelenmesi. *Klinik Psikiyatri*. 2011; 14: 173-184.
- Morselli D. Contextual determinants of hopelessness: Investigating socioeconomic factors and emotional climates. *Social Indicators Research*. 2017; 133(1): 373-393.
- Coughlin SS. Hope, ethics, and public health. *Epidemiol Community Health*. 60:826-827.
- Dağlı B, Arslan AA. Temsiller bağlamında umut kavramı. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*. 2020; 26(44): 1-9.
- Genç FZ, Bilgili N. Adölesanlarda umut, sağlık ve hemşirelik. *Mersin Univ. Sağlık Bilim Derg.* 2021;14(2):334-341.
- İmamoğlu A, Yavuz A. Üniversite gençliğinde dini inanç ve umutsuzluk ilişkisi. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. 2011; XIII(23): 205-244.
- Kemer G, Atik K. Kırsal ve il merkezinde yaşayan lise öğrencilerinin umut düzeylerinin aileden algılanan sosyal destek düzeyine göre karşılaştırılması. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2005; 21: 161-168.
- Üngören E, Ehtiyar R. Türk ve Alman öğrencilerin umutsuzluk düzeylerinin karşılaştırılması ve umutsuzluk düzeylerini etkileyen faktörlerin belirlenmesi: turizm eğitimi alan öğrenciler üzerinde bir araştırma. *Journal of Yasar University*. 2009; 4(14): 2093-2127.
- Koç E. Bir umut metafiziği olarak Gabriel Marcel Felsefesi. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2008; 18: 171-194.
- Dunn SL. Hopelessness as a response to physical illness. *Journal of Nursing Scholarship*. 2005; 37(2): 148-154.
- Marchetti I, Alloy LB, Koster EHW. Breaking the vise of hopelessness: Targeting its components, antecedents, and context. *OSF Preprints*. <https://doi.org/10.31219/osf.io/ryvwu>, Erişim tarihi: 06.06.2021.
- Huen JMY, Ip BYT, Ho SMY, et al. Hope and Hopelessness: The Role of Hope in Buffering the Impact of Hopelessness on Suicidal Ideation. *PLoS ONE*. 2015; 10(6): 1-18.
- Dufault K, Martocchio B. Hope: Its spheres and dimensions. *Nursing Clinics of North America*. 1985; 20(2): 379-391.
- Downman TH. Hope and hopelessness: Theory and reality. *R Soc Med*. 2008; 101: 428-430.
- Snyder, CR, Cheri Harris, John R. Et al. The will and the ways: Development and validation of a Individual- Farks Measure of Hope. *Journal of Personality and Social Psychology*. 1991; 60(4): 570-85.
- Snyder CR. Reality negotiation from excuses to hope and beyond. *Journal of Social and Clinical Psychology*. 1989; 8(2): 130-157.
- Snyder CR. *Handbook of hope: Theory, measures and applications*. San Diego, CA: Academic Press. 2000.
- Khodabakhshi-Koolaei A, Mosalanejad L, Gholami M, et al. Effectiveness of group hope therapy on the psychological indicators in women with addicted husbands. *Iranian Rehabilitation Journal*. 2017; 15(1): 15-22.
- Snyder CR, LaPointe A, Crowson, JJ, et al. Preferences of high and low-hope people for self-referential input. *Cognition and Emotion*. 1998; 12(6): 807-823.
- Yalçındağ B, Kahya Y. Psikolojik belirti ve duygulanımda özgün yönelim, umut ve canlılığın rolü: Bir klinik örneklem incelemesi. *Türk Psikoloji Dergisi*. 2019; 34(84): 93-106.
- Beck AT, Weissman A, Lester D, et al. The measurement of pessimism: The Hopelessness Scale. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 1974; 42: 861-865.
- Beck AT, Brown G, Steer RA. Prediction of eventual suicide in psychiatric inpatients by clinical ratings of hopelessness. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 1989; 57: 309-310.
- Long KNG, Kim ES, Chen Y, et al. The role of hope in subsequent health and well-being for older adults: An outcome-wide longitudinal approach. *Global Epidemiology*. 2020; 1-8.
- Akman Y, Korkut F. Umud ölçeği üzerine bir çalışma. *H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*. 1993; 9: 193-202.
- Bloeser C, Stahl T. Hope. In: Zalta EN, ed. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Metaphysics Research Lab, Stanford University, 2017. <https://plato.stanford.edu/entries/hope/#toc>, Erişim tarihi: 09.06.2021.
- Alacovska A. 'Keep hoping, keep going': Towards a hopeful sociology of creative work. *The Sociological Review*. 2019; 67(5): 1118-1136.
- Peterson A, Wilkinson L. Editorial introduction: The sociology of hope in contexts of health, medicine, and healthcare. *Health*. 2015; 19(2): 113-118.
- Pavesich V. The anthropology of hope and the philosophy of history: Rethinking Kant's third and fourth questions with Blumenberg and McCarthy. *Thesis Eleven*. 2011; 104(1): 20-39.
- Lehmann D. Hope and Religion. *Estudos Avançados*. 2012; 26 (75): 219-235.
- Öztürk R. Kelami açıdan ümitsizlik(yeis) ve iman-amel ilişkisi. *Ekev Akademi Dergisi*. 2008; 12(34): 43-56.
- Herth K. Fostering hope in terminally-ill people. *Journal of Advanced Nursing*. 1990; 15(11): 1250-1259.
- Shamsalinia A, Pourghaznein T, Parsa M. The relationship between hope and religious coping among patients with type 2 diabetes. *Global Journal of Health Science*. 2016; 8(1): 208-216.
- Cutcliffe JR, Herth K. Hemşirelikte umut kavramı I: kökenleri, arka planı ve doğası. *Br J Nurs*. 2002; 11(12): 832-40.
- Laranjeira CA, Querido AIF, Charepe ZB, et al. Ho-

- pe-based interventions in chronic disease: an integrative review in the light of Nightingale. *Rev Bras Enferm.* 2020; 73(Suppl 5): e20200283.
37. Nowotny M. Assessment of hope in patients with cancer: Development of an instrument. *Oncology Nursing Forum.* 1988; 16(1): 57-61.
 38. Farran CJ, Herth KA, Popovich JM. Hope and hopelessness: Critical clinical constructs. Cardiff: Thousand Oaks, Sage Publications. 1995.
 39. Tarhan S, Bacanlı H. Sürekli Umut Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Happiness & Well-Being.* 2015; 3(1): 1-14.
 40. Aslan Ö, Sekmen K, Kömürçü Ş, et al. Kanserli hastalarda umut. *C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi.* 2007; 11(2): 18-24.
 41. Schrank B, Wopmann A, Sibitz I, et al. Development and validation of an Integrative Scale to Assess Hope. *Health expectations.* 2011; 14(4): 417-428.
 42. Sarıçam H, Akın A. Bütünleyici Umut Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.* 2013; 6(15): 291-308.
 43. Hinds PS. Inducing a definition of 'hope' through the use of grounded theory methodology. *Journal of Advanced Nursing.* 1984; 9(4): 357-362.
 44. Esenay FI, Conk Z. Ergenler için Umutluluk Ölçeği: Geçerlik-güvenirlik çalışması. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi.* 2012; 2: 230-248.
 45. Metalsky GI, Joiner TE. The Hopelessness Depression Symptom Questionnaire. *Cognitive Therapy and Research.* 1997; 21(3): 359-384.
 46. Ercan İ, Kızıler E. Hemşirelik bakımında umut kavramının hasta çıktılarına etkisi. 1.Uluslararası 2.Ulusal Sağlık Bakım Hizmetleri Kongresi, Ankara, Türkiye, 2-03 Mayıs 2019.
 47. Loscalzo M. Psychological approaches to the management of pain in patients with advanced cancer. *Hematol Oncol Clin North Am.* 1996; 10(1): 139-155.
 48. Townsend E, Hawton K, Altman DG, et al. The efficacy of problem-solving treatments after deliberate self-harm: meta-analysis of randomized controlled trials with respect to depression, hopelessness and improvement in problems. *Psychological Medicine.* 2001; 31(6): 979-988.
 49. Büyükbayram Z, Bıçak Ayık D, Aksoy İl D. Hemodializ Hastalarında Algılanan Sosyal Destek ve Umutsuzluk Düzeyleri. *Nefroloji Hemşireliği Dergisi.* 2021; 16(3): 134-143.
 50. Yucens B, Kotan VO, Ozkayar N, Kotan Z, et al. The association between hope, anxiety, depression, coping strategies and perceived social support in patients with chronic kidney disease. *Düşünen Adam J Psychiatry Neurol Sci.* 2019;32(1):43.
 51. Çelik M, En. N. İmplant Edilebilen Kardiyoverter Defibrilatör Hastalarında Algılanan Sosyal Destek ve Umutsuzluk Düzeyleri. *Turkish Journal of Cardiovascular Nursing.* 2021; 12: 110-119.
 52. Arslantaş H, Adana F, Kaya F, et al. Yatan hastalarda umutsuzluk ve sosyal destek düzeyi ve bunları etkileyen faktörler. *İ.U.F.N. Hem. Derg.* 2010; 18(2): 87-97.
 53. Bayındır SK, Ünsal A. Sık Görülen Ruhsal Hastalıklardaki Hemşirelik Tanı ve Girişimleri. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi.* 2016; 6(2): 115-19.